

LANGELAND
KOMMUNE

Udkast

Sundhedspolitik

Langeland Kommune

INDHOLD

Forord	2
Baggrund.....	2
Formål.....	3
Vision	3
Politiske mål	3
Værdier og principper.....	3
Fællesskab	3
Lighed	3
Mestring	3
Flerstrengt tilgang til sundhedsarbejdet	4
Mest mulig sundhed for pengene	4
Folkesundhed	4
Folkesundheden i tal.....	5
Prioriterede indsatsområder og mål.....	6
Sundhedsfremme, Forebyggelse og Tidlig opsporing	6
Rehabilitering, Behandling og Pleje.....	6
Fra politik til handling	6

FORORD

Langeland Kommune vil med Sundhedspolitikken danne fundamentet for kommunens arbejde med sundhed. Arbejdet er mangfoldigt og spænder over en lang række af opgaver fra at skabe mulighederne for sundhedsfremme og forebyggelse for den enkelte borger til rehabilitering, behandling og pleje, når disse behov opstår.

Vi har alle et medansvar i sundheden, både for os selv og for hinanden. Vi er fælles om at skabe mulighederne for, at vi alle kan have det godt, trives og fungere i hverdagen. I den opgave er det vigtigt at alle deltager. ABC for mental sundhed beskriver det meget rammende som: Gør noget aktivt, Gør noget sammen og Gør noget meningsfuldt.

Opgaveløsningen omkring sundhed er baseret på et bredt samarbejde på tværs af kommunale afdelinger i samspil med regionen og i samarbejde med kommunens borgere, det private erhvervsliv og de frivillige foreninger.

Dermed er vi alle sammen om at løfte arbejdet med sundhed.

Formand for Ældre og Sundhedsudvalget

Winni Kielstrup Hansen

BAGGRUND

I en politik bestemmes en fælles retning for et arbejde eller indsatser, der ønskes gennemført. Langeland Kommunes Sundhedspolitik peger derfor på en række områder, som kommunens politikere gerne vil udvikle indenfor sundhed.

Politikken står dog ikke for sig selv. Den skal følge lovgivningen og videreføre de aftaler og retningslinjer, som kommunen har indgået. Desuden skal den medvirke til opfyldelsen af både regionale, nationale og internationale mål. Ydermere skal politikken tage højde for kommunes udvikling indenfor sundhed, så som befolkningens demografi, borgernes sundhedsadfærd og sygdommes risiko for udbredelse. Til at følge denne udvikling er det nødvendigt med data fra både kommunens egne systemer samt nationale databaser. Sidst men ikke mindst skal den harmonere med kommunens Planstrategi og andre styringsdokumenter

Langeland Kommunes Sundhedspolitik bygger derfor blandt andet på:

- FNs Verdensmålene for sundhed
- Sundhedsstyrelsens og Kommunernes Landsforenings (KL) nationale mål for sundhed
- Velfærdsaftalen på ældreområdet 2021-2024 indgået mellem regeringen og Langeland Kommune
- Sundhedsaftaler og samarbejdsaftaler mellem Region Syddanmark og de syddanske kommuner
- Anbefalinger og retningslinjer i forløbsprogrammer og forebyggelsespakker fra Sundhedsstyrelsen
- Data fra nationale sundhedsprofiler, samt statistikker for sygelighed og dødelighed
- Langeland Kommunes Planstrategi 2019-2031

NATIONALE MÅL FOR SUNDHEDSVÆSENET

Bedre kvalitet, sammenhæng og geografisk lighed i sundhedsvæsenet

FORMÅL

Langeland Kommunes Sundhedspolitik skal sikre et aktivt og struktureret samarbejde for at fremme folkesundheden blandt borgere på Langeland. Politikken sætter mål for arbejdet med sundhed og skaber sammenhæng til nationale, regionale og mellem kommunale mål, aftaler eller retningslinjer.

Politikken skal ses som et værktøj, der har til formål at:

- udbrede opgaveløsningen omkring sundhed til alle
- skabe synlighed omkring mål og prioriteringer
- støtte udarbejdelsen af strategier og handleplaner på tværs af organisationen
- skabe sammenhæng i implementeringen af indsatserne

VISION

Alle borgere i Langeland Kommune har det godt, trives og fungerer i hverdagen.

Langeland Kommunes vision skal favne folkesundheden gennem sundhedsfremme, forebyggelse, tidlig opsporing, rehabilitering, behandling og pleje. Det sker gennem et bredt spekter af sundhedsrelaterede indsatser, der henvender sig til hele befolkningen, bestemte grupper eller den enkelte borger, med fokus på overgange mellem børne-, voksen- og seniorlivet, samt det tværgående samarbejde mellem forvaltningsområder.

POLITISKE MÅL

Visionen skal udvikles gennem følgende politiske mål. Langeland Kommune vil:

- skabe muligheder og rammer for, at kommunens borgere har det godt, trives og fungerer i hverdagen ved at fremme deres fysiske, mentale og sociale sundhed og ved at forebygge sygdom og funktionsbegrænsninger hos den enkelte
- sikre, at den kommunale service i rehabilitering, behandling og pleje understøtter livsglæde, trivsel og tryghed i alle livets faser
- skabe muligheder for, at alle kan tage vare på deres eget liv og være med til at bekæmpe ulighed i sundhed, så sundhed både er et eget ansvar, et kommunalt ansvar og et fælles ansvar
- fremme samarbejdet mellem borgerne, erhvervslivet og de frivillige foreninger, også indenfor opgaveløsningen om sundhed
- samarbejde om opgaverne indenfor sundhed på tværs af kommunens forvaltningsområder

VÆRDIER OG PRINCIPPER

Langeland Kommunes arbejde med sundhed sker med afsæt i fællesskab, lighed og mestring, i en flerstrengt tilgang til sundhed, med fokus på mest muligt for pengene i et bredt folkesundhedsaspekt.

FÆLLESSKAB

Gennem aktiv deltagelse for og med hinanden skaber fællesskab værdi.

LIGHED

Lighed er lige muligheder for den enkelte borger for at have det godt, trives og fungere i hverdagen.

MESTRING

At mestre er at imødegå ændrede betingelser, at tilpasse sig og bevare sin integritet.

FLERSTRENGET TILGANG TIL SUNDHEDSARBEJDET

En flerstrengt tilgang til arbejdet med sundhed i Langeland Kommune tager afsæt i fysiske, mentale og sociale aspekter, i det frie og ufrie sundhedsvalg samt i borgernes levevilkår og livsstil.

Fysisk , mental og social sundhed

- Alle påvirkes både af deres fysiske, kulturelle og sociale omgivelser, ligesom alle påvirker dem omkring sig. Det gør sig gældende både når vi er på arbejde og derhjemme.
- Påvirkningen er sjældent isoleret omkring et af aspekterne fordi de både influerer på hinanden og er afhængige af hinanden.
- Den enkelte borgers sundhed er således betinget af alle tre aspekter, og derfor er det vigtigt at inddrage både fysiske, mentale og sociale sundhedsindsatser i opgaveløsningen.

Det frie og ufrie sundhedsvalg

- Sundhedsarbejdet skal både relatere til det frie og det ufrie sundhedsvalg.
- Det frie sundhedsvalg handler om en livstilstankekang, hvor sundhed og sundhedsindsatser er noget borgerne selv vælger til eller fra. Sundhed er dermed det enkelte menneskes eget ansvar. I det frie sundhedsvalg forventes det, at borgeren selv træffer de sunde valg, når han/hun blot får de rette informationer gennem kampanjer, vejledning eller lignende.
- Det ufrie sundhedsvalg peger omvendt på, at der er mange faktorer, der influerer på vores liv og sundhed, og derfor ikke nødvendigvis er valg vi bevidst træffer. Her kan være tale om eksempelvis vores gener, vores evne til afhængighed, sociale ressourcer samt samfundets rammer så som offentlige tilbud, fysiske rammer og kulturelle spilleregler.
- I planlægningen af sundhedsindsatserne skal Langeland Kommune derfor både forholde sig til videregivelsen af viden og information samt arbejde med de vilkår som sætter rammen omkring borgernes liv.

Levevilkår og livsstil

- En flerstrengt tilgang til sundhedsarbejdet er bred, når den involverer levevilkår. Borgernes levevilkår skal være i lige så højt fokus som deres livsstil. Det er begge faktorer, der skal tilgodeses i sundhedsarbejdet for at forbedre folkesundheden.
- Livsstil og levevilkår er indbyrdes forbundet og påvirker hinanden. Levevilkårene er rammerne i vores omliggende samfund som eksempelvis vores uddannelse, arbejdsliv og muligheden for sundhedsydelse. Livsstilen afspejles blandt andet af borgerens fysiske aktivitet, kost, alkoholvaner og sociale relationer.

MEST MULIG SUNDHED FOR PENGENE

Langeland Kommune arbejder ud fra mest mulig sundhed for pengene. Ønsket er en effektiv opgaveløsning med de rette kompetencer til de rette opgaver og med rette kvalitetsniveau. Derfor er LEON-princippet om lavest effektive omkostningsniveau et vigtigt parameter i vurderingen af fagligt niveau i arbejdet med indsatser og services.

FOLKESUNDHED

Langeland Kommunes opgaveløsning omkring sundhed tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens folkesundhedsbegreb, der beskriver befolkningens generelle trivsel og helbredstilstand. Arbejdet med folkesundheden spænder over indsatser fra sundhedsfremme til pleje. Mellem de to yderpunkter i arbejdet er forebyggelse, tidlig opsporing, rehabilitering og behandling. Et så bredt arbejdsfelt kræver, at alle forvaltningsområder i kommunen tager et medansvar i arbejdet med sundhed, så dette ikke er sundhedsområdets ansvar alene. Til gengæld giver et fokus på sundhed oftest også bedre uddannelse, beskæftigelsesindsats, trivsel mm. Dermed bliver et fokus på folkesundhed et middel til at opnå mål i andre kommunale forvaltninger.

					
Sundhedsfremme	Forebyggelse	Tidlig opsporing	Rehabilitering	Behandling	Pleje
Sundhedsrelaterede aktiviteter, der fremmer folkesundheden ved at skabe rammer og muligheder, der kan mobilisere borgernes ressourcer og handlekompetencer.	Sundhedsaktivitet, der fremmer folkesundheden ved at forhindre opståen og udvikling af sygdomme, mentale og sociale problemer.	Tidlig opsporing skal finde risikofaktorer og diagnosticere sygdom tidligst muligt, så der er mulighed for at skabe en tidlig intervention og standse sygdomsprogression og udvikling af funktionstab	Sundhedsaktiviteter der skal give borgere, som har risiko for at få begrænsninger i sin fysiske, mentale eller sociale funktionsevne, mulighed for at opnå et selvstændigt og meningsfuldt liv.	Sundhedsaktiviteter i et tæt samarbejde med sygehuse og almen praksis om kompakte og accelererede forløb.	Aktiviteter og omsorg af borgere, der ikke selv kan udføre en række opgaver i hjemmet på grund af midlertidig eller varig nedsat fysisk eller mental funktionsevne eller andre sociale problemer.

FOLKESUNDHEDEN I TAL

Langeland Kommune har en række store udfordringer i relation til folkesundheden i kommunen. Gennem mange år har regionerne, Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed (SIF) undersøgt den danske befolknings sundhed og sygelighed. Disse undersøgelser viser, at Langeland Kommune stadig er en af landets mest udfordrede i forhold til sygdom og lidelser, også selvom data justeres for køn og alder.

Langeland Kommunes sundhedsadfærd bliver dog generelt bedre og nærmer sig gennemsnittet, men er stadig udfordret på mange områder.

LANGELAND KOMMUNE

Sundhed i et overblik

Sundhedsmål	Antal borgere 2021	2010	2013	2017	2021	Region Syddanmark 2021	Region Syddanmark 2021 Langeland Kommune 2021 Øvrige kommuner 2021
Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred	8.400	77,9	81,2	76,5	77,5	82,6	
Særlig god eller god livskvalitet	7.200	–	75,5	73,1	68,5	73,5	
Lav score på den mentale helbredsskala	1.400	10,7	11,2	13,5	14,3	16,7	
Høj score på stressskalaen	2.800	–	25,7	27,0	28,1	29,1	
Får aldrig eller næsten aldrig søvn nok til at føle sig udhvilet	1.300	–	8,0	12,5	13,1	13,3	
Oftest uønsket alene	900	7,2	6,3	7,3	8,6	8,9	
Ryger dagligt	1.900	26,9	24,7	23,5	18,2	14,8	
Drikker >10 genstande i løbet af en typisk uge	1.800	23,3	22,2	18,0	18,0	14,2	
Usundt kostmønster	2.400	16,8	18,1	22,5	24,2	20,1	
Stillesiddende fritidsaktivitet	2.300	18,9	20,1	23,1	22,4	18,9	
Svær overvægt (BMI ≥ 30)	2.600	20,1	19,3	21,8	25,5	20,2	
Langvarig sygdom	4.600	38,6	38,8	38,9	44,5	38,7	
Meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage	5.000	39,2	39,4	46,2	49,0	45,7	

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2010, 2013, 2017 og 2021

PRIORITEREDE INDSATSOMRÅDER OG MÅL

Langeland Kommunes prioriterede indsatsområder og mål tager afsæt i hele folkesundhedsspektret fra sundhedsfremme til pleje.

SUNDHEDSFREMME, FOREBYGGELSE OG TIDLIG OPSPORING

Overordnet mål:

- Løfte Sundhedsstyrelsens anbefalinger om sundhedsfremme, forebyggelse og tidlig opsporing i et samarbejde på tværs af forvaltningsområder samt opfyldelse af samarbejdsaftaler med Region Syddanmark indenfor kommunens økonomiske rammer

Udviklingsmål:

- Styrke samarbejde med frivillige foreninger og civilsamfundet i brobygning fra kommunale indsatser til frivillige tilbud, herunder fysisk aktivitet og sociale relationer
- Styrke fokus på en anerkendende tilgang til dialog med alle, f.eks. i tilbud om kost og vægt
- Styrke fokus på mental sundhed og trivsel, overforbrug af alkohol samt rygning og røgfri nikotinprodukter
- Styrke fokus på opsporing af kroniske sygdomme, herunder demens

REHABILITERING, BEHANDLING OG PLEJE

Overordnet mål:

- Løfte Sundhedsstyrelsens anbefalinger på behandlings- og plejeområdet samt opfyldelse af samarbejdsaftaler med Region Syddanmark
- Sikre at borgerne støttes i at opnå højst mulig mestring i hverdagen indenfor kommunens økonomiske rammer

Udviklingsmål:

- Understøtte samarbejdsflader med sygehus og almen praksis
- Styrke borgernes fysiske, psykiske og sociale funktionsevne
- Indtænke rehabiliteringspotentiale i alle indsatser med henblik på, at borgerne kan leve et så selvstændigt og aktivt liv som muligt
- Styrke fokus på faglig ledelse for at sikre den faglige kvalitet for borgerne

FRA POLITIK TIL HANDLING

De prioriterede indsatsområder og mål bliver udfoldet yderligere i en række strategier i Langeland Kommune. Strategierne vil konkretisere og præsentere indsatser for at nå målene.

Langeland Kommune påtænker blandt andre følgende strategier til konkretisering af Sundhedspolitikken:

- Strategi for sundhedsfremme, forebyggelse og tidlig opsporing
- Rehabiliteringsstrategi
- Demensstrategi
- Hygiejnestrategi